

Michael Humphries, Head of EC delegation in BiH

There Is a Strong Financial Mafia in the RS

*The longer they postpone privatization process i.e. completion of the process,
the more money they lose – workers lose and they get into more and more
difficult situation*

In his interview for “Nezavisne Novine”, Michael Humphries, the Head of EC Delegation in BiH says that BiH is currently not too far behind other countries that are on the path of joining the EU, but that it is not at the top of the list either. “Current situation is different because Croatia and Macedonia signed an Agreement on association and stabilization. Albania is already negotiating about this agreement. Serbia and Montenegro have not even started negotiations yet, but they move quickly in this direction. If we work together, BiH can keep up with them, and I hope we can even speed up the process,” Humphries said.

**BULLDOZER COMMITTEE IS KEY
ACTION**

**[...] According to EC estimates, what
economic priorities should we pay
attention to in the following period?**

“In the industrial sector, we must try to create adequate business environment that will enable businesspeople in BiH and the ones who come from abroad to have normal businesses. Bulldozer Committee proposals are a key action.

This Committee has a special task, aiming at improvement of business environment and business conditions in BiH. These are very practical solutions that can and should be implemented. I think it is important to adopt these proposals and implement them as soon as possible. This is why commitment and decisiveness of the government and the parliament are necessary. In this case, we hope that the RS National Assembly will adopt these laws, include them in their legislation and enable their implementation.” [...]

MAJKI HAMFRIS, ŠEF DELEGACIJE EVROPSKE KOMISIJE U BiH

12. 5. 2003. 4

U Republici Srpskoj djeluje jaka finansijska mafija

Majki Hamfris, šef delegacije Evropske komisije u BiH, kaže u intervjuu za "Nezavisne novine" da BiH, za sada, na zapadne mnogo za drugim zemljama koje su na putu da se priključe Evropskoj uniji, ali da nije ni na vrhu liste.

"Situacija je sada drugačija jer su Hrvatska i Makedonija potpisale Sporazum o asocijaciji i stabilizaciji. Albanija već pregovara o tom sporazumu. Srbija i Osmanska i pregovara još nisu počela, ali, brzo idu ka tome. Ako budemo radili zajedno, BiH može odmah krenuti sa njima, a ja se nadam da ga možemo i ubrzo", kaže Hamfris.

Evropska komisija usvojila je izvještaj o procesu stabilizacije i pridruživanja u jugoistočnoj Evropi za 2003. godinu. Šta stoji u tom izvještaju?

Izvještaj se odnosi na više segmenta i svi su vezani za saradnju zapadnog Balkana i Evropske unije, ali je naglasak stavljen na BiH. Izvještaj pokriva razna pitanja koja se odnose na politiku, demokratiju i ljudska prava, ekonomiju i druge stvari koje BiH mora da ispunjava kako bi se mogla pridružiti EU.

Govori o događajima u političkom sektoru, o izborima, ljudskim pravima, o odgođenoj međunarodnoj Hagštajm tribunalu, reformi, radu pravosuđa, političkim snagama.

Kako je ocijenjena politička situacija u BiH?

Ima čimbenika koje su pozitivne. Na izborima su izabrani političari koji su uspostavili vladu. Uspostavljeni su neratnijski predjednici i premijeri na državnom nivou. Prošli su Savjet ministara i uloge nekih ministarstava na državnom nivou. Sve je to

dobro, prema ocjeni Evropske komisije, treba posvetiti pažnju u narednom periodu.

U industrijskom sektoru moramo se potruditi da se stvari poslovanja i koji će omogućiti poslovanje ljudima u BiH i onima koji dođu iz strane, da normalno posluju. Ključna akcija su prijedlozi "Buldožer" komisije.

Ta komisija radi na posebnim zadacima, a cijeli poboljšanje poslovanja i uloga za poslovanje u BiH. To su vrlo praktična rješenja koja se mogu i trebaju implementirati. Mislim da je

Što se više odgoda proces privatizacije, odnosno završetak tog procesa, to se više novca gubi - gube radnici i njima biva sve teže

završiti pozitivan znak da je izabrana vlast i da su napravljeni zakoni koji će omogućiti funkcionisanje vlada u roku od šest godina, te da će to, zaista, sve voditi ka pozitivnom pomaku. Negativna strana je to što je potrošeno mnogo vremena da se to vidi uspostave. Porazavajuće je da je, vezano za VETO proces koji provodi OHR, bilo više ljudi koji nisu mogli proći i koji nisu bili najbržim rješenja.

Vlada sada treba da dokaže da su završili opredjeljenje, da rade u skladu sa svojim programima. One su donijele određena programa i planove koji pokazuju njihovu opredjeljenost, ali sada treba da dokaže djelima da završe rade u skladu s tim programima.

"BULDOŽER" KOMISIJA JE KLJUČNA AKCIJA

Kojim prioritetima u oblasti privrede, prema ocjeni Evropske komisije, treba posvetiti pažnju u narednom periodu?

U industrijskom sektoru moramo se potruditi da se stvari poslovanja i koji će omogućiti poslovanje ljudima u BiH i onima koji dođu iz strane, da normalno posluju. Ključna akcija su prijedlozi "Buldožer" komisije.

Ta komisija radi na posebnim zadacima, a cijeli poboljšanje poslovanja i uloga za poslovanje u BiH. To su vrlo praktična rješenja koja se mogu i trebaju implementirati. Mislim da je

dobro, prema ocjeni Evropske komisije, treba posvetiti pažnju u narednom periodu.

U industrijskom sektoru moramo se potruditi da se stvari poslovanja i koji će omogućiti poslovanje ljudima u BiH i onima koji dođu iz strane, da normalno posluju. Ključna akcija su prijedlozi "Buldožer" komisije.

Ta komisija radi na posebnim zadacima, a cijeli poboljšanje poslovanja i uloga za poslovanje u BiH. To su vrlo praktična rješenja koja se mogu i trebaju implementirati. Mislim da je

dobro, prema ocjeni Evropske komisije, treba posvetiti pažnju u narednom periodu.

U industrijskom sektoru moramo se potruditi da se stvari poslovanja i koji će omogućiti poslovanje ljudima u BiH i onima koji dođu iz strane, da normalno posluju. Ključna akcija su prijedlozi "Buldožer" komisije.

Ta komisija radi na posebnim zadacima, a cijeli poboljšanje poslovanja i uloga za poslovanje u BiH. To su vrlo praktična rješenja koja se mogu i trebaju implementirati. Mislim da je

važno da se ovi prijedlozi privlače i da se provedu sa što je moguće manje odgajanja. Zato su potrebni opredjeljenost i budućnost i vlade i parlamenta. U ovom slučaju se nadamo da će Narodna skupština RS prihvatiti ove zakone, staviti ih u svoju legislativu i omogućiti da se oni provedu.

Proces privatizacije u RS je komplikovan skoro godinu dana. Kako na to gledate u kontekstu EU? To nije dobro za ekonomiju, radnike i budućnost ove zemlje. Što više odgajamo procesa privatizacije, odnosno završetka tog procesa, to se više novca gubi, ljudi više gube, radnici gube i njima biva sve teže.

Treba nam jasnije i konkretnije rukovodstvo koje će nas povesti iz ovog stanja. Mi iz Evropske unije imamo poseban interes za provođenje ovih zakona, odnosno poboljšanje procesa privatizacije jer je to jedan od ključnih za usklađivanje druge strane našeg projekta za pomoć budžetu.

Naš program pomoći budžetu u vrijednosti od 60 miliona eura uglavnom je grant, odnosno, od ta suma 40 miliona eura je grant. Znači, ako se željeli preuzeti taj novac, onda se zaista mora pokrenuti proces privatizacije.

Ima li, prema Vašem mišljenju, političke volje u RS-u da se taj proces privrede krene?

Sastao sam se sa premijerom RS Dragomir Mikerevićem i sa vodjom opozicije Miroslavom Đokićem. Objavio su vrlo jasno izrazili svoje opredjeljenje da se ubrza proces privatizacije. Posebno je premijer Mikerević bio vrlo jasan i dao punu podršku. Sastao sam se i sa gospođinom Dragomir Kalinićem, predsjednikom Skupštine RS-a, sa kojim sam, također, razgovarao o istom pitanju. S obzirom na to da je ovdje u pitanju legislativa, gospođin Kalinić je ključna osoba za takvo pitanje.

Ima li, prema Vašem mišljenju, političke volje u RS-u da se taj proces privrede krene?

Sastao sam se sa premijerom RS Dragomir Mikerevićem i sa vodjom opozicije Miroslavom Đokićem. Objavio su vrlo jasno izrazili svoje opredjeljenje da se ubrza proces privatizacije. Posebno je premijer Mikerević bio vrlo jasan i dao punu podršku. Sastao sam se i sa gospođinom Dragomir Kalinićem, predsjednikom Skupštine RS-a, sa kojim sam, također, razgovarao o istom pitanju. S obzirom na to da je ovdje u pitanju legislativa, gospođin Kalinić je ključna osoba za takvo pitanje.

Ima li, prema Vašem mišljenju, političke volje u RS-u da se taj proces privrede krene?

Sastao sam se sa premijerom RS Dragomir Mikerevićem i sa vodjom opozicije Miroslavom Đokićem. Objavio su vrlo jasno izrazili svoje opredjeljenje da se ubrza proces privatizacije. Posebno je premijer Mikerević bio vrlo jasan i dao punu podršku. Sastao sam se i sa gospođinom Dragomir Kalinićem, predsjednikom Skupštine RS-a, sa kojim sam, također, razgovarao o istom pitanju. S obzirom na to da je ovdje u pitanju legislativa, gospođin Kalinić je ključna osoba za takvo pitanje.

Ima li, prema Vašem mišljenju, političke volje u RS-u da se taj proces privrede krene?

Sastao sam se sa premijerom RS Dragomir Mikerevićem i sa vodjom opozicije Miroslavom Đokićem. Objavio su vrlo jasno izrazili svoje opredjeljenje da se ubrza proces privatizacije. Posebno je premijer Mikerević bio vrlo jasan i dao punu podršku. Sastao sam se i sa gospođinom Dragomir Kalinićem, predsjednikom Skupštine RS-a, sa kojim sam, također, razgovarao o istom pitanju. S obzirom na to da je ovdje u pitanju legislativa, gospođin Kalinić je ključna osoba za takvo pitanje.

Majki Hamfris: Treba nam jasnije i konkretnije rukovodstvo

velikog kriminala. Organizovani kriminal postoji, i ukoliko borba protiv kriminala ne bude efikasna, on će i dalje postojati. Ako želimo da se približimo Evropi moramo riješiti pitanje organizovanog kriminala. Ključna je stvar da u BiH, na svim nivoima rješava to pitanje, kao što je bilo i da se saradjuje u borbi protiv organizovanog kriminala.

U RS nadamo se napravit akciju u kojoj su pokušali da sprječavaju ilegalni prevoz i distribuciju nafte i namirnih derivata.

Da li je učiniš dovoljno provedenjem te akcije?

Ne, možemo reći da je urađeno dovoljno. Ostaje još mnogo toga da se uradi. U borbi protiv kriminala je jedno da se on predstavlja i da se protiv njih preduzme odgovarajuća procedura i da se odgovarajuće kazne. I tada ne bismo imali kriminala u tolikoj mjeri.

Čuli ste navode o postojanju finansijske mafije u RS. Postoje li stignje da je jedan od ljudi koji u toj finansijskoj mafiji učestvuje i bivši ministar finansija RS Milenko Vragović. Imate li Vi kakva saznanja o tome?

Jasno ću, ali mislim da je vaša informacija, svjetlo i tačnica od moje. Finansijska mafija "zaigra" postojati i ne treba minimizirati. Naime, finansijska mafija i mafija koja se bavi proizvodnjom su povezane. Znači, jednostavno treba djelovati na sve "karike u lancu".

Glavni razlog javnog sektora RS utvrdio je nepravilnosti u trošenju budžetskih sredstava, prodaji bena. Ponovo je formirala istraga. Slažem se. Izvještaji su urađeni, ali to je stalo. To nije do razvoja, već do privrednih sistema i određenih institucija koje treba da se pobrine za to. Imamo, naime, reviziju Elektroprivrede RS. Bilo je nalaza koji su bili loši kao i izvještaji koji je napravila prije specijalne navede. Čak su i preporuke u prethodnom izvještaju o poslovanju Elektroprivrede bile

vrlo slabe, a nije rešeno urađeno. Sada već jeste nešto urađeno i moramo se potruditi da se takvi izvještaji shvata ozbiljno i da se predviđaju akcije i druge aktivnosti.

POSEBAN AKCENT STAVITI NA STOCARSTVO

BH proizvode nam mnogo na tržištu EU. Može li se to i na koji način promijeniti?

Neki proizvođači iz BiH su prodavali i prisutni na tržištu EU. Nismo preporučili mnogo fabrika u vašoj zemlji, ali jesmo nekoliko koje se bave proizvodnjom i izvoznim tekstila na tržištu EU.

Kako BiH izvozi svoje proizvode, to nije dovoljno. BiH treba da razvija svoju industriju, svoje firme, da postigne lokalni, ekonomski razvoj i da na neki način obogati da njima bude radu partnera u EU, kako bi se dalje posvećio izvozu.

Posebni akcent se mora staviti na stočarstvo. BiH treba ponovo da izvozi stočnu i prerađevine životinjskog porijekla. Evropska komisija je u RS otvorila laboratoriju koja će pomoći na tom putu. Također smo finansirali i program za identifikaciju živinja.

Ali, ovo su stvari za koje, kažu, treba da se pobrine vlast na lokalnom nivou, da učine sve što je do njih kako bi omogućili da živa stočica, odnosno živinje i prerađevine životinjskog porijekla, ispunjavaju sve veterinarske i sanitarne kriterije koje zahtijeva EU.

Znači, standardi EU su mogu ispoštovati?

Možda, zaista, izvoz se već realizuje, a da bismo ga poboljšali moramo da ispunimo određene uslove i da uvođimo ISO standarde. Ovo pitanje se dijelom odnosi na uvođenje standarda, a s druge strane na ohrabivanje i podršku privatnim preduzećima koja bi osmislila mala i srednja preduzeća.

Jasna STOJANČIĆ

BiH treba jedinstven ekonomski prostor

Evropska komisija, prema ocjeni Evropske komisije, treba posvetiti pažnju u narednom periodu. U industrijskom sektoru moramo se potruditi da se stvari poslovanja i koji će omogućiti poslovanje ljudima u BiH i onima koji dođu iz strane, da normalno posluju. Ključna akcija su prijedlozi "Buldožer" komisije. Ta komisija radi na posebnim zadacima, a cijeli poboljšanje poslovanja i uloga za poslovanje u BiH. To su vrlo praktična rješenja koja se mogu i trebaju implementirati. Mislim da je dobro, prema ocjeni Evropske komisije, treba posvetiti pažnju u narednom periodu. U industrijskom sektoru moramo se potruditi da se stvari poslovanja i koji će omogućiti poslovanje ljudima u BiH i onima koji dođu iz strane, da normalno posluju. Ključna akcija su prijedlozi "Buldožer" komisije. Ta komisija radi na posebnim zadacima, a cijeli poboljšanje poslovanja i uloga za poslovanje u BiH. To su vrlo praktična rješenja koja se mogu i trebaju implementirati. Mislim da je

PRECIZNO LOCIRATI KRIMINAL

Ima mišljenja da RS i BiH treba specijalni tužilac koji bi se bavio organizovanim kriminalom. Da li je to potrebno ili se BiH provedenjem zakona može oduprijeti organizovanom kriminalu?

Nemam jasan odgovor na ovo pitanje, ali BiH isto da naglasiti važnost borbe protiv organizovanog kriminala.

Glavni razlog javnog sektora RS utvrdio je nepravilnosti u trošenju budžetskih sredstava, prodaji bena. Ponovo je formirala istraga. Slažem se. Izvještaji su urađeni, ali to je stalo. To nije do razvoja, već do privrednih sistema i određenih institucija koje treba da se pobrine za to. Imamo, naime, reviziju Elektroprivrede RS. Bilo je nalaza koji su bili loši kao i izvještaji koji je napravila prije specijalne navede. Čak su i preporuke u prethodnom izvještaju o poslovanju Elektroprivrede bile